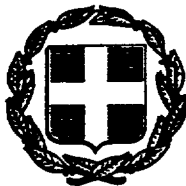

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ — **Αρ. Φύλλου 148**

4 Ιουλίου 1996

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2425

Κύρωση της Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την προστασία και τη χρήση των διασυνοριακών υδάτων και των διεθνών λιμνών.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παράγραφος 1 του Συντάγματος, η Σύμβαση για την προστασία και τη χρήση των διασυνοριακών υδάτων και των διεθνών λιμνών, που υπογράφηκε στο Ελσίνκι στις 17 Μαρτίου 1992, της οποίας το κείμενο σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

CONVENTION ON THE PROTECTION AND USE OF TRANSBOUNDARY WATERCOURSES AND INTERNATIONAL LAKES

PREAMBLE

The Parties to this Convention,

Mindful that the protection and use of transboundary watercourses and international lakes are important and urgent tasks, the effective accomplishment of which can only be ensured by enhanced cooperation,

Concerned over the existence and threats of adverse effects, in the short or long term, of changes in the conditions of transboundary watercourses and international lakes on the environment, economies and well-being of the member countries of the Economic Commission for Europe (ECE),

Emphasizing the need for strengthened national and international measures to prevent, control and reduce the release of hazardous substances into the aquatic environment and to abate eutrophication and acidification, as well as pollution of the marine environment, in particular coastal areas, from land-based sources,

Commending the efforts already undertaken by the ECE Governments to strengthen cooperation, on bilateral and multilateral levels, for the prevention, control and reduction of transboundary pollution, sustainable water management, conservation of water resources and environmental protection,

Recalling the pertinent provisions and principles of the Declaration of the Stockholm Conference on the Human Environment, the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE), the Concluding Documents of the Madrid and Vienna Meetings of Representatives of the Participating States of the CSCE, and the Regional Strategy for Environmental Protection and Rational Use of Natural Resources in ECE Member Countries covering the Period up to the Year 2000 and Beyond,

Conscious of the role of the United Nations Economic Commission for Europe in promoting international cooperation for the prevention, control and reduction of transboundary water pollution and sustainable use of transboundary waters, and in this regard recalling the ECE Declaration of Policy on Prevention and Control of Water Pollution, including Transboundary Pollution; the ECE Declaration of Policy on the Rational Use of Water; the ECE Principles Regarding Cooperation in the Field of Transboundary Waters; the ECE Charter on Groundwater Management; and the Code of Conduct on Accidental Pollution of Transboundary Inland Waters,

Referring to decisions I (42) and I (44) adopted by the Economic Commission for Europe at its forty-second and forty-fourth sessions, respectively, and the outcome of the CSCE Meeting on the Protection of the Environment (Sofia, Bulgaria, 16 October -3 November 1989),

Emphasizing that cooperation between member countries in regard to the protection and use of transboundary waters shall be implemented primarily through the elaboration of agreements between countries bordering the same waters, especially where no such agreements have yet been reached,

Have agreed as follows:

Article 1

DEFINITIONS

For the purposes of this Convention,

1. "Transboundary waters" means any surface or ground waters which mark, cross or are located on boundaries between two or more States; wherever transboundary waters flow directly into the sea, these transboundary waters end at a straight line across their respective mouths between points on the low-water line of their banks;

2. "Transboundary impact" means any significant adverse effect on the environment resulting from a change in the conditions of transboundary waters caused by a human activity, the physical origin of which is situated wholly or in part within an area under the jurisdiction of a Party, within an area under the jurisdiction of another Party. Such effects on the environment include effects on human health and safety, flora, fauna, soil, air, water, climate, landscape and historical monuments or other physical structures or the interaction among these factors; they also include effects on the cultural heritage or socio-economic conditions resulting from alterations to those factors;

3. "Party" means, unless the text otherwise indicates, a Contracting Party to this Convention;

4. "Riparian Parties" means the Parties bordering the same transboundary waters;

5. "Joint body" means any bilateral or multilateral commission or other appropriate institutional arrangements for cooperation between the Riparian Parties;

6. "Hazardous substances" means substances which are toxic, carcinogenic, mutagenic, teratogenic or bio-accumulative, especially when they are persistent;

7. "Best available technology" (the definition is contained in annex I to this Convention).

PART I

PROVISIONS RELATING TO ALL PARTIES

Article 2

GENERAL PROVISIONS

1. The Parties shall take all appropriate measures to prevent, control and reduce any transboundary impact.

2. The Parties shall, in particular, take all appropriate measures:

(*a*) To prevent, control and reduce pollution of waters causing or likely to cause transboundary impact;

(*b*) To ensure that transboundary waters are used with the aim of ecologically sound and rational water management, conservation of water resources and environmental protection;

(*c*) To ensure that transboundary waters are used in a reasonable and equitable way, taking into particular account their transboundary character, in the case of activities which cause or are likely to cause transboundary impact;

(*d*) To ensure conservation and, where necessary, restoration of ecosystems.

3. Measures for the prevention, control and reduction of water pollution shall be taken, where possible, at source.

4. These measures shall not directly or indirectly result in a transfer of pollution to other parts of the environment.

5. In taking the measures referred to in paragraphs 1 and 2 of this article, the Parties shall be guided by the following principles:

(*a*) The precautionary principle, by virtue of which action to avoid the potential transboundary impact of the release of hazardous substances shall not be postponed on the ground that scientific research has not fully proved a causal link between those substances, on the one hand, and the potential transboundary impact, on the other hand;

(*b*) The polluter-pays principle, by virtue of which costs of pollution prevention, control and reduction measures shall be borne by the polluter;

(*c*) Water resources shall be managed so that the needs of the present generation are met without compromising the ability of future generations to meet their own needs.

6. The Riparian Parties shall cooperate on the basis of equality and reciprocity, in particular through bilateral and multilateral agreements, in order to develop harmonized policies, programmes and strategies covering the relevant catchment areas, or parts thereof, aimed at the prevention, control and reduction of transboundary impact and aimed at the protection of the environment of transboundary waters or the environment influenced by such waters, including the marine environment.

7. The application of this Convention shall not lead to the deterioration of environmental conditions nor lead to increased transboundary impact.

8. The provisions of this Convention shall not affect the right of Parties individually or jointly to adopt and implement more stringent measures than those set down in this Convention.

Article 3

PREVENTION, CONTROL AND REDUCTION

1. To prevent, control and reduce transboundary impact, the Parties shall develop, adopt, implement and, as far as possible, render compatible relevant legal, administrative, economic, financial and technical measures, in order to ensure, *inter alia*, that:

(*a*) The emission of pollutants is prevented, controlled and reduced at source through the application of, *inter alia*, low- and non-waste technology;

(*b*) Transboundary waters are protected against pollution from point sources through the prior licensing of waste-water discharges by the competent national authorities, and that the authorized discharges are monitored and controlled;

(*c*) Limits for waste-water discharges stated in permits are based on the best available technology for discharges of hazardous substances;

(*d*) Stricter requirements, even leading to prohibition in individual cases, are imposed when the quality of the receiving water or the ecosystem so requires;

(*e*) At least biological treatment or equivalent processes are applied to municipal waste water, where necessary in a step-by-step approach;

(*f*) Appropriate measures are taken, such as the application of the best available technology, in order to reduce nutrient inputs from industrial and municipal sources;

(*g*) Appropriate measures and best environmental practices are developed and implemented for the reduction of inputs of nutrients and hazardous substances from diffuse sources, especially where the main sources are from agriculture (guidelines for developing best environmental practices are given in annex II to this Convention);

(*h*) Environmental impact assessment and other means of assessment are applied;

(*i*) Sustainable water-resources management, including the application of the ecosystems approach, is promoted;

(*j*) Contingency planning is developed;

(*k*) Additional specific measures are taken to prevent the pollution of groundwaters;

(*l*) The risk of accidental pollution is minimized.

2. To this end, each Party shall set emission limits for discharges from point sources into surface waters based on the best available technology, which are spe-

cifically applicable to individual industrial sectors or industries from which hazardous substances derive. The appropriate measures mentioned in paragraph 1 of this article to prevent, control and reduce the input of hazardous substances from point and diffuse sources into waters, may, *inter alia*, include total or partial prohibition of the production or use of such substances. Existing lists of such industrial sectors or industries and of such hazardous substances in international conventions or regulations, which are applicable in the area covered by this Convention, shall be taken into account.

3. In addition, each Party shall define, where appropriate, water-quality objectives and adopt water-quality criteria for the purpose of preventing, controlling and reducing transboundary impact. General guidance for developing such objectives and criteria is given in annex III to this Convention. When necessary, the Parties shall endeavour to update this annex.

Article 4

MONITORING

The Parties shall establish programmes for monitoring the conditions of transboundary waters.

Article 5

RESEARCH AND DEVELOPMENT

The Parties shall cooperate in the conduct of research into and development of effective techniques for the prevention, control and reduction of transboundary impact. To this effect, the Parties shall, on a bilateral and/or multilateral basis, taking into account research activities pursued in relevant international forums, endeavour to initiate or intensify specific research programmes, where necessary, aimed, *inter alia*, at:

(*a*) Methods for the assessment of the toxicity of hazardous substances and the noxiousness of pollutants;

(*b*) Improved knowledge on the occurrence, distribution and environmental effects of pollutants and the processes involved;

(*c*) The development and application of environmentally sound technologies, production and consumption patterns;

(*d*) The phasing out and/or substitution of substances likely to have transboundary impact;

(*e*) Environmentally sound methods of disposal of hazardous substances;

(*f*) Special methods for improving the conditions of transboundary waters;

(*g*) The development of environmentally sound water-construction works and water-regulation techniques;

(*h*) The physical and financial assessment of damage resulting from transboundary impact.

The results of these research programmes shall be exchanged among the Parties in accordance with article 6 of this Convention.

Article 6

EXCHANGE OF INFORMATION

The Parties shall provide for the widest exchange of information, as early as possible, on issues covered by the provisions of this Convention.

Article 7

RESPONSIBILITY AND LIABILITY

The Parties shall support appropriate international efforts to elaborate rules, criteria and procedures in the field of responsibility and liability.

Article 8

PROTECTION OF INFORMATION

The provisions of this Convention shall not affect the rights or the obligations of Parties in accordance with their national legal systems and applicable supranational regulations to protect information related to industrial and commercial secrecy, including intellectual property, or national security.

PART II

PROVISIONS RELATING TO RIPARIAN PARTIES

Article 9

BILATERAL AND MULTILATERAL COOPERATION

1. The Riparian Parties shall on the basis of equality and reciprocity enter into bilateral or multilateral agreements or other arrangements, where these do not yet exist, or adapt existing ones, where necessary to eliminate the contradictions with the basic principles of this Convention, in order to define their mutual relations and conduct regarding the prevention, control and reduction of transboundary impact. The Riparian Parties shall specify the catchment area, or part(s) thereof, subject to cooperation. These agreements or arrangements shall embrace relevant issues covered by this Convention, as well as any other issues on which the Riparian Parties may deem it necessary to cooperate.

2. The agreements or arrangements mentioned in paragraph 1 of this article shall provide for the establishment of joint bodies. The tasks of these joint bodies shall be, *inter alia*, and without prejudice to relevant existing agreements or arrangements, the following:

(*a*) To collect, compile and evaluate data in order to identify pollution sources likely to cause transboundary impact;

(*b*) To elaborate joint monitoring programmes concerning water quality and quantity;

(*c*) To draw up inventories and exchange information on the pollution sources mentioned in paragraph 2 (*a*) of this article;

(*d*) To elaborate emission limits for waste water and evaluate the effectiveness of control programmes;

(*e*) To elaborate joint water-quality objectives and criteria having regard to the provisions of article 3, paragraph 3 of this Convention, and to propose relevant measures for maintaining and, where necessary, improving the existing water quality;

(*f*) To develop concerted action programmes for the reduction of pollution loads from both point sources (e.g. municipal and industrial sources) and diffuse sources (particularly from agriculture);

(*g*) To establish warning and alarm procedures;

(*h*) To serve as a forum for the exchange of information on existing and planned uses of water and related installations that are likely to cause transboundary impact;

(*i*) To promote cooperation and exchange of information on the best available technology in accordance with the provisions of article 13 of this Convention, as well as to encourage cooperation in scientific research programmes;

(*j*) To participate in the implementation of environmental impact assessments relating to transboundary waters, in accordance with appropriate international regulations.

3. In cases where a coastal State, being Party to this Convention, is directly and significantly affected by transboundary impact, the Riparian Parties can, if they all so agree, invite that coastal State to be involved in an appropriate manner in the activities of multilateral joint bodies established by Parties riparian to such transboundary waters.

4. Joint bodies according to this Convention shall invite joint bodies, established by coastal States for the protection of the marine environment directly affected by transboundary impact, to cooperate in order to harmonize their work and to prevent, control and reduce the transboundary impact.

5. Where two or more joint bodies exist in the same catchment area, they shall endeavour to coordinate their activities in order to strengthen the prevention, control and reduction of transboundary impact within that catchment area.

Article 10

CONSULTATIONS

Consultations shall be held between the Riparian Parties on the basis of reciprocity, good faith and good-neighbourliness, at the request of any such Party. Such consultations shall aim at cooperation regarding the issues covered by the provisions of this Convention. Any such consultations shall be conducted through a joint body established under article 9 of this Convention, where one exists.

Article 11

JOINT MONITORING AND ASSESSMENT

1. In the framework of general cooperation mentioned in article 9 of this Convention, or specific arrangements, the Riparian Parties shall establish and implement joint programmes for monitoring the conditions of transboundary waters, including floods and ice drifts, as well as transboundary impact.

2. The Riparian Parties shall agree upon pollution parameters and pollutants whose discharges and concentration in transboundary waters shall be regularly monitored.

3. The Riparian Parties shall, at regular intervals, carry out joint or coordinated assessments of the conditions of transboundary waters and the effectiveness of measures taken for the prevention, control and reduction of transboundary impact. The results of these assessments shall be made available to the public in accordance with the provisions set out in article 16 of this Convention.

4. For these purposes, the Riparian Parties shall harmonize rules for the setting up and operation of monitoring programmes, measurement systems, devices, analytical techniques, data processing and evaluation procedures, and methods for the registration of pollutants discharged.

Article 12

COMMON RESEARCH AND DEVELOPMENT

In the framework of general cooperation mentioned in article 9 of this Convention, or specific arrangements, the Riparian Parties shall undertake specific research and development activities in support of achieving and maintaining the water-quality objectives and criteria which they have agreed to set and adopt.

Article 13

EXCHANGE OF INFORMATION BETWEEN RIPARIAN PARTIES

1. The Riparian Parties shall, within the framework of relevant agreements or other arrangements according to article 9 of this Convention, exchange reasonably available data, *inter alia*, on:

(*a*) Environmental conditions of transboundary waters;

(*b*) Experience gained in the application and operation of best available technology and results of research and development;

(*c*) Emission and monitoring data;

(*d*) Measures taken and planned to be taken to prevent, control and reduce transboundary impact;

(*e*) Permits or regulations for waste-water discharges issued by the competent authority or appropriate body.

2. In order to harmonize emission limits, the Riparian Parties shall undertake the exchange of information on their national regulations.

3. If a Riparian Party is requested by another Riparian Party to provide data or information that is not available, the former shall endeavour to comply with the request but may condition its compliance upon the payment, by the requesting Party, of reasonable charges for collecting and, where appropriate, processing such data or information.

4. For the purposes of the implementation of this Convention, the Riparian Parties shall facilitate the exchange of best available technology, particularly through the promotion of: the commercial exchange of available technology; direct industrial contacts and cooperation, including joint ventures; the exchange of information and experience; and the provision of technical assistance. The Riparian Parties shall also undertake joint training programmes and the organization of relevant seminars and meetings.

Article 14

Warning and alarm systems

The Riparian Parties shall without delay inform each other about any critical situation that may have transboundary impact. The Riparian Parties shall set up, where appropriate, and operate coordinated or joint communication, warning and alarm systems with the aim of obtaining and transmitting information. These systems shall operate on the basis of compatible data transmission and treatment procedures and facilities to be agreed upon by the Riparian Parties. The Riparian Parties shall inform each other about competent authorities or points of contact designated for this purpose.

Article 15

Mutual assistance

1. If a critical situation should arise, the Riparian Parties shall provide mutual assistance upon request, following procedures to be established in accordance with paragraph 2 of this article.

2. The Riparian Parties shall elaborate and agree upon procedures for mutual assistance addressing, *inter alia*, the following issues:

(*a*) The direction, control, coordination and supervision of assistance;

(*b*) Local facilities and services to be rendered by the Party requesting assistance, including, where necessary, the facilitation of border-crossing formalities;

(*c*) Arrangements for holding harmless, indemnifying and/or compensating the assisting Party and/or its personnel, as well as for transit through territories of third Parties, where necessary;

(*d*) Methods of reimbursing assistance services.

Article 16

Public information

1. The Riparian Parties shall ensure that information on the conditions of transboundary waters, measures taken or planned to be taken to prevent, control and reduce transboundary impact, and the effectiveness of those measures, is made available to the public. For this purpose, the Riparian Parties shall ensure that the following information is made available to the public:

(*a*) Water-quality objectives;

(*b*) Permits issued and the conditions required to be met;

(*c*) Results of water and effluent sampling carried out for the purposes of monitoring and assessment, as well as results of checking compliance with the water-quality objectives or the permit conditions.

2. The Riparian Parties shall ensure that this information shall be available to the public at all reasonable times for inspection free of charge, and shall provide members of the public with reasonable facilities for obtaining from the Riparian Parties, on payment of reasonable charges, copies of such information.

Part III

INSTITUTIONAL AND FINAL PROVISIONS

Article 17

Meeting of Parties

1. The first meeting of the Parties shall be convened no later than one year after the date of the entry into force of this Convention. Thereafter, ordinary meetings shall be held every three years, or at shorter intervals as laid down in the rules of procedure. The Parties shall hold an extraordinary meeting if they so decide in the course of an ordinary meeting or at the written request of any Party, provided that, within six months of it being communicated to all Parties, the said request is supported by at least one third of the Parties.

2. At their meetings, the Parties shall keep under continuous review the implementation of this Convention, and, with this purpose in mind, shall:

(*a*) Review the policies for and methodological approaches to the protection and use of transboundary waters of the Parties with a view to further improving the protection and use of transboundary waters;

(*b*) Exchange information regarding experience gained in concluding and implementing bilateral and multilateral agreements or other arrangements regarding

the protection and use of transboundary waters to which one or more of the Parties are party;

(*c*) Seek, where appropriate, the services of relevant ECE bodies as well as other competent international bodies and specific committees in all aspects pertinent to the achievement of the purposes of this Convention;

(*d*) At their first meeting, consider and by consensus adopt rules of procedure for their meetings;

(*e*) Consider and adopt proposals for amendments to this Convention;

(*f*) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the purposes of this Convention.

Article 18

RIGHT TO VOTE

1. Except as provided for in paragraph 2 of this article, each Party to this Convention shall have one vote.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties to this Convention. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

Article 19

SECRETARIAT

The Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall carry out the following secretariat functions:

(*a*) The convening and preparing of meetings of the Parties;

(*b*) The transmission to the Parties of reports and other information received in accordance with the provisions of this Convention;

(*c*) The performance of such other functions as may be determined by the Parties.

Article 20

ANNEXES

Annexes to this Convention shall constitute an integral part thereof.

Article 21

AMENDMENTS TO THE CONVENTION

1. Any Party may propose amendments to this Convention.

2. Proposals for amendments to this Convention shall be considered at a meeting of the Parties.

3. The text of any proposed amendment to this Convention shall be submitted in writing to the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall communicate it to all Parties at least ninety days before the meeting at which it is proposed for adoption.

4. An amendment to the present Convention shall be adopted by consensus of the representatives of the Parties to this Convention present at a meeting of the Parties, and shall enter into force for the Parties to the Convention which have accepted it on the ninetieth day after the date on which two thirds of those Parties have deposited with the Depositary their instruments of acceptance of the amendment. The amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits its instrument of acceptance of the amendment.

Article 22

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. If a dispute arises between two or more Parties about the interpretation or application of this Convention, they shall seek a solution by negotiation or by any other means of dispute settlement acceptable to the parties to the dispute.

2. When signing, ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, or at any time thereafter, a Party may declare in writing to the Depositary that, for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1 of this article, it accepts one or both of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation:

(*a*) Submission of the dispute to the International Court of Justice;

(*b*) Arbitration in accordance with the procedure set out in annex IV.

3. If the parties to the dispute have accepted both means of dispute settlement referred to in paragraph 2 of this article, the dispute may be submitted only to the International Court of Justice, unless the parties agree otherwise.

Article 23

SIGNATURE

This Convention shall be open for signature at Helsinki from 17 to 18 March 1992 inclusive, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 18 September 1992, by States members of the Economic Commission for Europe as well as States having consultative status with the Economic Commission for Europe pursuant to paragraph 8 of Economic and Social Council resolution 36 (IV) of 28 March 1947, and by regional economic integration organizations constituted by sover-

eign States members of the Economic Commission for Europe to which their member States have transferred competence over matters governed by this Convention, including the competence to enter into treaties in respect of these matters.

Article 24

DEPOSITARY

The Secretary-General of the United Nations shall act as the Depositary of this Convention.

Article 25

RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL AND ACCESSION

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by signatory States and regional economic integration organizations.

2. This Convention shall be open for accession by the States and organizations referred to in article 23.

3. Any organization referred to in article 23 which becomes a Party to this Convention without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to this Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Convention concurrently.

4. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, the regional economic integration organizations referred to in article 23 shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Convention. These organizations shall also inform the Depositary of any substantial modification to the extent of their competence.

Article 26

ENTRY INTO FORCE

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For the purposes of paragraph 1 of this article any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by States members of such an organization.

3. For each State or organization referred to in article 23 which ratifies, accepts or approves this Convention or accedes thereto after the deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 27

WITHDRAWAL

At any time after three years from the date on which this Convention has come into force with respect to a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depositary. Any such withdrawal shall take effect on the ninetieth day after the date of its receipt by the Depositary.

Article 28

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Convention, of which the English, French and Russian texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Convention.

DONE at Helsinki, this seventeenth day of March one thousand nine hundred and ninety-two.

ANNEXES

ANNEX I

Definition of the term "best available technology"

1. The term "best available technology" is taken to mean the latest stage of development of processes, facilities or methods of operation which indicate the practical suitability of a particular measure for limiting discharges, emissions and waste. In determining whether a set of processes, facilities and methods of operation constitute the best available technology in general or individual cases, special consideration is given to:

(*a*) Comparable processes, facilities or methods of operation which have recently been successfully tried out;

(*b*) Technological advances and changes in scientific knowledge and understanding;

(*c*) The economic feasibility of such technology;

(*d*) Time limits for installation in both new and existing plants;

(*e*) The nature and volume of the discharges and effluents concerned;

(*f*) Low- and non-waste technology.

2. It therefore follows that what is "best available technology" for a particular process will change with time in the light of technological advances, economic and social factors, as well as in the light of changes in scientific knowledge and understanding.

ANNEX II

Guidelines for developing best environmental practices

1. In selecting for individual cases the most appropriate combination of measures which may constitute the best environmental practice, the following graduated range of measures should be considered:

(*a*) Provision of information and education to the public and to users about the environmental consequences of the choice of particular activities and products, their use and ultimate disposal;

(*b*) The development and application of codes of good environmental practice which cover all aspects of the product's life;

(*c*) Labels informing users of environmental risks related to a product, its use and ultimate disposal;

(*d*) Collection and disposal systems available to the public;

(*e*) Recycling, recovery and reuse;

(*f*) Application of economic instruments to activities, products or groups of products;

(*g*) A system of licensing, which involves a range of restrictions or a ban.

2. In determining what combination of measures constitute best environmental practices, in general or in individual cases, particular consideration should be given to:

(*a*) The environmental hazard of:

(i) The product;

(ii) The product's production;

(iii) The product's use;

(iv) The product's ultimate disposal;

(*b*) Substitution by less polluting processes or substances;

(*c*) Scale of use;

(*d*) Potential environmental benefit or penalty of substitute materials or activities;

(*e*) Advances and changes in scientific knowledge and understanding;

(*f*) Time limits for implementation;

(*g*) Social and economic implications.

3. It therefore follows that best environmental practices for a particular source will change with time in the light of technological advances, economic and social factors, as well as in the light of changes in scientific knowledge and understanding.

ANNEX III

Guidelines for developing water-quality objectives and criteria

Water-quality objectives and criteria shall:

(*a*) Take into account the aim of maintaining and, where necessary, improving the existing water quality;

(*b*) Aim at the reduction of average pollution loads (in particular hazardous substances) to a certain degree within a certain period of time;

(*c*) Take into account specific water-quality requirements (raw water for drinking-water purposes, irrigation, etc.);

(*d*) Take into account specific requirements regarding sensitive and specially protected waters and their environment, e.g. lakes and groundwater resources;

(*e*) Be based on the application of ecological classification methods and chemical indices for the medium and long-term review of water-quality maintenance and improvement;

(*f*) Take into account the degree to which objectives are reached and the additional protective measures based on emission limits, which may be required in individual cases.

ANNEX IV

Arbitration

1. In the event of a dispute being submitted for arbitration pursuant to article 22, paragraph 2 of this Convention, a party or parties shall notify the secretariat of the subject-matter of arbitration and indicate, in particular, the articles of this Convention whose interpretation or application is at issue. The secretariat shall forward the information received to all Parties to this Convention.

2. The arbitral tribunal shall consist of three members. Both the claimant party or parties and the other party or parties to the dispute shall appoint an arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator, who shall be the president of the arbitral tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

3. If the president of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall, at the request of either party to the dispute, designate the president within a further two-month period.

4. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of the receipt of the request, the other party may so inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall designate the president of the arbitral tribunal within a further two-month period. Upon designation, the president of the arbitral tribunal shall request the party which has not appointed an arbitrator to do so within two months. If it fails to do so within that period, the president shall so inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall make this appointment within a further two-month period.

5. The arbitral tribunal shall render its decision in accordance with international law and the provisions of this Convention.

6. Any arbitral tribunal constituted under the provisions set out in this annex shall draw up its own rules of procedure.

7. The decisions of the arbitral tribunal, both on procedure and on substance, shall be taken by majority vote of its members.

8. The tribunal may take all appropriate measures to establish the facts.

9. The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular, using all means at their disposal, shall:

(*a*) Provide it with all relevant documents, facilities and information;

(*b*) Enable it, where necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

10. The parties and the arbitrators shall protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

11. The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties, recommend interim measures of protection.

12. If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to render its final decision. Absence

of a party or failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings.

13. The arbitral tribunal may hear and determine counter-claims arising directly out of the subject-matter of the dispute.

14. Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the expenses of the tribunal, including the remuneration of its members, shall be borne by the parties to the dispute in equal shares. The tribunal shall keep a record of all its expenses, and shall furnish a final statement thereof to the parties.

15. Any Party to this Convention which has an interest of a legal nature in the subject-matter of the dispute, and which may be affected by a decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

16. The arbitral tribunal shall render its award within five months of the date on which it is established, unless it finds it necessary to extend the time limit for a period which should not exceed five months.

17. The award of the arbitral tribunal shall be accompanied by a statement of reasons. It shall be final and binding upon all parties to the dispute. The award will be transmitted by the arbitral tribunal to the parties to the dispute and to the secretariat. The secretariat will forward the information received to all Parties to this Convention.

18. Any dispute which may arise between the parties concerning the interpretation or execution of the award may be submitted by either party to the arbitral tribunal which made the award or, if the latter cannot be seized thereof, to another tribunal constituted for this purpose in the same manner as the first.

ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΙΜΝΩΝ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Τα Μέρη στην παρούσα Σύμβαση,

Γνωρίζοντας ότι η προστασία και η χρήση των διασυνοριακών υδάτων και των διεθνών λιμνών είναι σημαντικά και επείγοντα έργα, η αποτελεσματική υλοποίηση των οποίων μπορεί να διασφαλιστεί μόνο μέσω αυξημένης συνεργασίας,

Ανησυχώντας για την ύπαρξη και την απειλή δυσμενών συνεπειών, βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων, από τις αλλαγές στην κατάσταση των διασυνοριακών υδάτων και των διεθνών λιμνών, στο περιβάλλον, στις οικονομίες και στην ευημερία των κρατών μελών της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη (Ο.Ε.Ε. - ECE),

Τονίζοντας την ανάγκη να ενδυναμωθούν τα εθνικά και διεθνή μέτρα για την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση της απελευθέρωσης επικίνδυνων ουσιών στο υδατικό περιβάλλον και την καταπολέμηση του ευτροφισμού και της οξύνισης, καθώς επίσης και της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, ιδιαίτερα των παράκτιων περιοχών από πηγές που βρίσκονται στην ξηρά,

Επαινώντας τις προσπάθειες που ήδη έχουν γίνει από τις Κυβερνήσεις της Ο.Ε.Ε., για την ενδυνάμωση της συνεργασίας, σε διμερές και πολυμερές επίπεδο, για την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση της διασυνοριακής ρύπανσης, της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων, της διατήρησης των υδάτινων πόρων και της προστασίας του περιβάλλοντος,

Ενθυμούμενοι τις συναφείς διατάξεις και αρχές της Διακήρυξης της Διάσκεψης της Στοκχόλμης για το Ανθρώπινο Περιβάλλον, την Τελική Πράξη της Συνδιάσκεψης για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (Δ.Α.Σ.Ε.), τα Τελικά Κείμενα των Συναντήσεων των Αντιπροσώπων των Συμμετεχόντων στη Δ.Α.Σ.Ε. Χωρών της Μαδρίτης και της Βιέννης και την Περιφερειακή Στρατηγική για την Προστασία του Περιβάλλοντος και τη Λογική Χρήση των Φυσικών Πόρων στα Κράτη Μέλη της Ο.Ε.Ε. για την περίοδο μέχρι και πέρα από το 2.000,

Γνωρίζοντας το ρόλο της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη, των Ηνωμένων Εθνών στην προώθηση της διεθνούς συνεργασίας για την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση της διασυνοριακής ρύπανσης του νερού και της βιώσιμης χρήσης των διασυνοριακών υδάτων, και μέσα σε αυτό το πλαίσιο ενθυμούμενοι τη Διακήρυξη της Ο.Ε.Ε. για την Πολιτική για την Πρόληψη και τον Έλεγχο της Ρύπανσης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης και της Διασυνοριακής Ρύπανσης, τη Διακήρυξη της Ο.Ε.Ε. για την Πολιτική για τη Λογική Χρήση του Νερού, τις Αρχές της Ο.Ε.Ε. σχετικά με τη Συνεργασία στον Τομέα των Διασυνοριακών Υδάτων, τον Καταστατικό Χάρτη της Ο.Ε.Ε. για τη Διαχείριση των Υπόγειων Υδάτων και τον Κώδικα Συμπεριφοράς για τη Ρύπανση από Ατύχημα των Ηπειρωτικών Διασυνοριακών Υδάτων,

Αναφερόμενοι στις αποφάσεις I (42) και I (44) τις οποίες υιοθέτησε η Οικονομική Επιτροπή για την Ευρώπη στη 42η και 44η Συνεδρίασή της, αντίστοιχα, και στο αποτέλεσμα της Συνέλευσης της Δ.Α.Σ.Ε. για την Προστασία του Περιβάλλοντος (Σόφια, Βουλγαρία, 16 Οκτωβρίου - 3 Νοεμβρίου 1989),

Τονίζοντας ότι η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά στην προστασία και στη χρήση των διασυνοριακών υδάτων θα πρέπει να πραγματοποιηθεί αρχικά μέσω της εκπόνησης συμφωνιών μεταξύ κρατών παρόχθιων στα ίδια ύδατα, ειδικά όπου δεν έχουν γίνει ακόμα παρόμοιες συμφωνίες,

Συμφώνησαν στα ακόλουθα:

Άρθρο 1
Ορισμοί

Για τους σκοπούς αυτής της Σύμβασης,

1. "Διασυνοριακά Ύδατα" είναι οποιαδήποτε επιφανειακά ή υπόγεια ύδατα τα οποία αποτελούν, διασχίζουν ή βρίσκονται ένθεν και ένθεν των συνόρων μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών. Όπου τα διασυνοριακά ύδατα χύνονται απευθείας στη θάλασσα, το όριο αυτών των διασυνοριακών υδάτων ορίζεται από μία ευθεία γραμμή εγκάρσια στις αντίστοιχες εκβολές τους μεταξύ των οριακών σημείων της γραμμής χαμηλής στάθμης της θάλασσας επί των οχθών της.

2. "Διασυνοριακή Επίδραση" σημαίνει οποιαδήποτε σημαντική δυσμενή συνέπεια στο περιβάλλον, η οποία οφείλεται σε μεταβολή της κατάστασης των διασυνοριακών υδάτων λόγω ανθρώπινης δραστηριότητας - η φυσική πηγή της οποίας εντοπίζεται πλήρως ή μερικώς σε μια περιοχή, η οποία βρίσκεται υπό τη δικαιοδοσία ενός Μέρους - στην περιοχή υπό τη δικαιοδοσία ενός άλλου Μέρους. Παρόμοιες συνέπειες στο περιβάλλον συμπεριλαμβάνουν τις συνέπειες στην ανθρώπινη υγεία και ασφάλεια, στη χλωρίδα, στην πανίδα, στο έδαφος, στον αέρα, στο νερό, στο κλίμα, στο τοπίο και σε ιστορικά μνημεία ή άλλες υλικές κατασκευές ή στην αλληλεπίδραση αυτών των παραγόντων. Επίσης συμπεριλαμβάνουν συνέπειες στην πολιτιστική κληρονομιά και στην κοινωνικο-οικονομική κατάσταση, η οποία προκύπτει από αλλοιώσεις αυτών των παραγόντων.

3. "Μέρος" σημαίνει, εκτός και αν άλλως προκύπτει από το κείμενο, ένα Συμβαλλόμενο Μέρος στην παρούσα Σύμβαση.

4. "Παρόχθια Μέρη" σημαίνει τα Μέρη που συνορεύουν στα ίδια διασυνοριακά ύδατα.

5. "Κοινό Όργανο" σημαίνει οποιαδήποτε διμερή ή πολυμερή επιτροπή ή άλλη κατάλληλη θεσμική ρύθμιση για τη συνεργασία μεταξύ των Παρόχθιων Μερών.

6. "Επικίνδυνες Ουσίες" σημαίνει ουσίες που είναι τοξικές, καρκινογόνες, μεταλλαξογόνες, τερατογόνες ή βιο-συσσωρευτικές, ειδικά όταν έχουν μακρά διάρκεια ζωής.

7. Η "Καλύτερη Διαθέσιμη Τεχνολογία" (ο ορισμός περιέχεται στο Παράρτημα I της παρούσας Σύμβασης).

ΜΕΡΟΣ 1ο
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΦΟΡΩΣΕΣ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΡΗ

Άρθρο 2
Γενικές διατάξεις

1. Τα Μέρη παίρνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση οποιασδήποτε διασυνοριακής επίδρασης.

2. Ειδικότερα, τα Μέρη παίρνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για:

α. Την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση της ρύπανσης των υδάτων που προκαλεί ή είναι πιθανό να προκαλέσει διασυνοριακή επίδραση.

β. Τη διασφάλιση ότι τα διασυνοριακά ύδατα χρησιμοποιούνται με σκοπό την οικολογικά ορθή και λογική διαχείριση των υδάτων, τη διατήρηση των υδάτινων πόρων και την προστασία του περιβάλλοντος.

γ. Τη διασφάλιση ότι τα διασυνοριακα ύδατα χρησιμοποιούνται με λογικό και δίκαιο τρόπο, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη το διασυνοριακό τους χαρακτήρα, σε περίπτωση δραστηριοτήτων που προκαλούν ή είναι πιθανό να προκαλέσουν διασυνοριακή επίδραση.

δ. Τη διασφάλιση της διατήρησης και, όπου είναι δυνατόν, την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων.

3. Μέτρα για την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση της ρύπανσης του νερού λαμβάνονται, όπου τούτο είναι δυνατόν, στην πηγή.

4. Τα μέτρα αυτά δεν θα έχουν ως άμεσο ή έμμεσο αποτέλεσμα τη μεταφορά της ρύπανσης σε άλλα μέρη του περιβάλλοντος.

5. Κατά τη λήψη των μέτρων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 αυτού του άρθρου, τα Μέρη καθοδηγούνται από τις ακόλουθες αρχές:

α. Την αρχή της πρόληψης, δυνάμει της οποίας, η δραστηριότητα για την αποφυγή της πιθανής διασυνοριακής επίδρασης από την απελευθέρωση επικίνδυνων ουσιών δεν θα αναβάλλεται με τη δικαιολογία ότι η επιστημονική έρευνα δεν έχει αποδείξει ακόμα πλήρως τη σχέση αιτιότητας μεταξύ αυτών των ουσιών αφ' ενός και της πιθανής διασυνοριακής επίδρασης αφ' ετέρου.

β. Την αρχή του "Ο ρυπαίνων πληρώνει", δυνάμει της οποίας, το κόστος των μέτρων της πρόληψης, του ελέγχου και της μείωσης φέρει όποιον ρυπαίνει.

γ. Η διαχείριση των υδάτινων πόρων θα γίνεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι ανάγκες της παρούσας γενεάς να καλύπτονται χωρίς να διακινδυνεύεται η ικανότητα των επόμενων γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες.

6. Τα Παρόχθια Μέρη συνεργάζονται με βάση την ισότητα και την αμοιβαιότητα, ιδιαίτερα μέσω διμερών και πολυμερών συμφωνιών, ούτως ώστε να αναπτυχθούν εναρμονισμένες πολιτικές, προγράμματα και στρατηγικές που θα καλύπτουν τις σχετικές λεκάνες απορροής ή μερών τους, με σκοπό την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση της διασυνοριακής επίδρασης και με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος των διασυνοριακών υδάτων ή του περιβάλλοντος που επηρεάζεται από τα ύδατα αυτά συμπεριλαμβανομένου του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

7. Η εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης δεν πρέπει να οδηγεί στην επιδείνωση των συνθηκών του περιβάλλοντος ούτε να οδηγήσει σε αυξημένη διασυνοριακή επίδραση.

Οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης δεν επηρεάζουν το δικαίωμα των Μερών, ξεχωριστά ή από κοινού, να υιοθετούν ή εφαρμόζουν αυστηρότερα μέτρα από αυτά που ορίζονται στην παρούσα Σύμβαση.

Άρθρο 3
Πρόληψη, Έλεγχος και Μείωση

1. Για να προλάβουν, να ελέγξουν και να μειώσουν τη διασυνοριακή επίδραση, τα Μέρη αναπτύσσουν, υιοθετούν, εφαρμόζουν και, όσο είναι δυνατόν, θα καθιστούν συμβατά τα σχετικά νομικά, διοικητικά, οικονομικά, χρηματοοικονομικά και τεχνικά μέτρα, ώστε να διασφαλίσουν, μεταξύ άλλων, ότι:

α. Η εκπομπή ρυπογόνων θα προλαμβάνεται, θα ελέγχεται και θα μειώνεται στην πηγή, με τη χρήση, μεταξύ άλλων, τεχνολογίας μικρής ποσότητας ή καθόλου αποβλήτων.

β. Τα διασυνοριακά ύδατα θα προστατεύονται από τη ρύπανση από συγκεκριμένες πηγές μέσω της προηγούμενης παροχής άδειας έκχυσης υγρών αποβλήτων από τις αρμόδιες εθνικές αρχές και ότι οι εξουσιοδοτημένες εκχύσεις θα παρακολουθούνται και θα ελέγχονται.

γ. Τα όρια για τις εκχύσεις των υγρών αποβλήτων που αναφέρονται στις άδειες θα βασίζονται στην καλύτερη διαθέσιμη τεχνολογία για εκχύσεις επικίνδυνων ουσιών.

δ. Θα επιβάλλονται αυστηρότερες προϋποθέσεις, ακόμα και απαγόρευση σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όταν η ποιότητα του νερού που δέχεται τα απόβλητα ή του οικοσυστήματος το επιβάλλει.

ε. Το νερό της δημοτικής αποχέτευσης θα υπόκειται σε βιολογική επεξεργασία ή άλλες ανάλογες επεξεργασίες, όπου είναι απαραίτητο, εφαρμόζοντας βαθμιαία προσέγγιση.

στ. Θα λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα, όπως η χρησιμοποίηση της καλύτερης διαθέσιμης τεχνολογίας, ώστε να μειωθεί η εισαγωγή τροφικών ουσιών από βιομηχανικές και δημοτικές πηγές.

ζ. Θα λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα και θα αναπτύσσονται και θα υλοποιούνται οι βέλτιστες περιβαλλοντικές πρακτικές για τη μείωση εισροής τροφικών και επικίνδυνων ουσιών από διάχυτες πηγές, ειδικότερα όπου οι κύριες πηγές είναι από τη γεωργία (οδηγίες για την ανάπτυξη των βέλτιστων περιβαλλοντικών πρακτικών δίνονται στο Παράρτημα II της παρούσας Σύμβασης).

η. Θα εφαρμόζεται η εκτίμηση της περιβαλλοντικής επίδρασης και άλλα μέσα εκτίμησης.

θ. Θα προωθείται η διαρκής διαχείριση των υδάτινων πόρων, συμπεριλαμβανομένης και της εφαρμογής της προσέγγισης των οικοσυστημάτων.

ι. Θα αναπτύσσεται ο σχεδιασμός για την ενδεχόμενη αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών.

ια. Θα λαμβάνονται επιπρόσθετα ειδικά μέτρα για την πρόληψη της ρύπανσης των υπόγειων υδάτων.

ιβ. Θα ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος της ρύπανσης από ατύχημα.

2. Προς το σκοπό αυτόν, κάθε Μέρος θέτει όρια εκπομπής για την έκχυση από συγκεκριμένες πηγές στα ύδατα επιφανείας με βάση την καλύτερη διαθέσιμη τεχνολογία, που θα εφαρμόζονται ειδικά σε συγκεκριμένους βιομηχανικούς τομείς ή βιομηχανίες από τις οποίες παράγονται επικίνδυνες ουσίες. Τα κατάλληλα

μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου για την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση της εισαγωγής επικίνδυνων ουσιών από κύριες και διάχυτες πηγές σε ύδατα, μπορεί μεταξύ άλλων, να συμπεριλάβει ολική ή μερική απαγόρευση της παραγωγής ή της χρήσης παρόμοιων ουσιών. Τα υπάρχοντα όρια παρόμοιων βιομηχανικών τομέων ή βιομηχανιών και παρόμοιων επικίνδυνων ουσιών σε διεθνείς συμβάσεις και κανονισμούς, τα οποία εφαρμόζονται στην περιοχή που καλύπτεται από την παρούσα Σύμβαση, θα ληφθούν υπόψη.

3. Επιπροσθέτως, κάθε Μέρος ορίζει, όπου τούτο είναι δυνατό, στόχους για την ποιότητα του νερού και θα υιοθετεί κριτήρια ποιότητας του νερού με σκοπό την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση της διασυνοριακής επίδρασης. Γενικές οδηγίες για την ανάπτυξη παρόμοιων στόχων και κριτηρίων δίνονται στο Παράρτημα III της παρούσας Σύμβασης. Όταν απαιτείται, τα Μέρη προσπαθούν να εκσυγχρονίζουν το Παράρτημα αυτό.

Άρθρο 4
Παρακολούθηση

Τα Μέρη αναπτύσσουν προγράμματα για την παρακολούθηση των συνθηκών των διασυνοριακών υδάτων.

Άρθρο 5
Έρευνα και ανάπτυξη

Τα Μέρη συνεργάζονται για τη διεξαγωγή έρευνας για την ανάπτυξη αποτελεσματικών τεχνικών για την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση της διασυνοριακής επίδρασης. Προς το σκοπό αυτόν, τα Μέρη, σε διμερή ή πολυμερή βάση, λαμβάνοντας υπόψη τους ερευνητικές δραστηριότητες που γίνονται από σχετικά διεθνή φόρουμ, προσπαθούν να ξεκινήσουν ή να εντατικοποιήσουν ειδικά προγράμματα έρευνας, όπου απαιτείται, με αντικείμενα, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

α. Μεθόδους για την εκτίμηση της τοξικότητας επικίνδυνων ουσιών και της βλαβερότητας των ρυπογόνων.

β. Καλύτερη γνώση της εμφάνισης, της διανομής και των περιβαλλοντικών συνεπειών των ρυπογόνων και των σχετικών διεργασιών.

γ. Την ανάπτυξη και την εφαρμογή περιβαλλοντολογικά ορθών τεχνολογιών και προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης.

δ. Τη σταδιακή απομάκρυνση και/ή την αντικατάσταση ουσιών με πιθανή διασυνοριακή επίδραση.

ε. Περιβαλλοντολογικά ορθές μεθόδους διάθεσης των επικίνδυνων ουσιών.

στ. Ειδικές μεθόδους για τη βελτίωση των συνθηκών των διασυνοριακών υδάτων.

ζ. Την ανάπτυξη περιβαλλοντολογικά ορθών υδατοκτιριακών εργασιών και υδατοκανονιστικών τεχνικών.

η. Τη φυσική και οικονομική εκτίμηση των ζημιών που προέρχονται από τη διασυνοριακή επίδραση.

Τα αποτελέσματα αυτών των προγραμμάτων έρευνας ανταλλάσσονται μεταξύ των Μερών, σύμφωνα με το άρθρο 6 της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 6
Ανταλλαγή πληροφοριών

Τα Μέρη προβλέπουν την ευρεία ανταλλαγή πληροφοριών, όσο το δυνατόν γρηγορότερα, σε θέματα που καλύπτονται από τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 7
Ευθύνη και υπαιτιότητα

Τα Μέρη υποστηρίζουν κατάλληλες διεθνείς προσπάθειες για την εκπόνηση κανόνων, κριτηρίων και διαδικασιών στον τομέα της ευθύνης και της υπαιτιότητας.

Άρθρο 8
Προστασία των πληροφοριών

Οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης δεν επηρεάζουν τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις των Μερών, σύμφωνα με τα εθνικά τους νομικά συστήματα και τους εφαρμόσιμους υπερεθνικούς κανονισμούς για την προστασία των πληροφοριών που σχετίζονται με βιομηχανικά ή εμπορικά μυστικά, συμπεριλαμβανομένης της πνευματικής ιδιοκτησίας ή της εθνικής ασφάλειας.

ΜΕΡΟΣ 2ο
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΑΡΟΧΘΙΑ ΜΕΡΗ

Άρθρο 9
Διμερής και πολυμερής συνεργασία

1. Τα Παρόχθια Μέρη, βάσει της ισότητας και της αμοιβαιότητας, συνάπτουν διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες ή άλλες συμφωνίες, όπου αυτές δεν υφίστανται ή προσαρμόζουν ήδη υπάρχουσες, όπου είναι απαραίτητο, προκειμένου να εξαλείψουν αντιφάσεις με τις βασικές αρχές της Σύμβασης, ώστε να καθορίσουν τις αμοιβαίες τους σχέσεις και τη στάση τους σχετικά με την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση της διασυνοριακής επίδρασης. Τα Παρόχθια Μέρη καθορίζουν τη λεκάνη απορροής ή μέρη της, κατόπιν συνεργασίας. Αυτές οι συμφωνίες ή οι ρυθμίσεις συμπεριλαμβάνουν σχετικά θέματα τα οποία καλύπτονται από την παρούσα Σύμβαση, όπως επίσης και οποιαδήποτε άλλα θέματα επί των οποίων τα Παρόχθια Μέρη μπορεί να θεωρήσουν απαραίτητο να συνεργαστούν.

2. Οι συμφωνίες ή οι ρυθμίσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου προβλέπουν την ίδρυση κοινών οργάνων. Το έργο αυτών των κοινών οργάνων θα είναι, μεταξύ άλλων, και χωρίς να θίγονται οι σχετικές υπάρχουσες συμφωνίες και ρυθμίσεις το ακόλουθο:

α. Η συλλογή, η σύνταξη και η εκτίμηση δεδομένων, ώστε να αναγνωριστούν οι πηγές ρύπανσης που είναι πιθανό να έχουν διασυνοριακή επίδραση.

β. Η εκπόνηση κοινών προγραμμάτων παρακολούθησης, σχετικά με την ποιότητα και την ποσότητα του νερού.

γ. Η σύνταξη καταλόγων και η ανταλλαγή πληροφοριών για τις πηγές ρύπανσης που αναφέρονται στο 2 α' αυτού του άρθρου.

δ. Η εκπόνηση ορίων εκπομπής για απόβλητα και εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων ελέγχου.

ε. Η εκπόνηση κοινών στόχων και κριτηρίων για την ποιότητα του νερού, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 3 της παρούσας Σύμβασης και η εισήγηση σχετικών μέτρων για τη διατήρηση και, όπου

είναι απαραίτητο, τη βελτίωση της υπάρχουσας ποιότητας νερού.

στ. Η ανάπτυξη συντονισμένων προγραμμάτων δράσης για τη μείωση φόρτου ρύπανσης τόσο από συγκεκριμένες (π.χ. δημοτική και βιομηχανική) όσο και από διάχυτες πηγές (ειδικότερα τη γεωργία).

ζ. Η δημιουργία διαδικασιών προειδοποίησης και συναγερμού.

η. Η λειτουργία τους ως φόρουμ για την ανταλλαγή πληροφοριών σε υπάρχουσες και προγραμματιζόμενες χρήσεις του νερού και των σχετικών εγκαταστάσεων που είναι πιθανό να έχουν διασυνοριακή επίδραση.

θ. Η προώθηση της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών για την καλύτερη διαθέσιμη τεχνολογία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 της παρούσας Σύμβασης, όπως επίσης και η ενθάρρυνση της συνεργασίας σε προγράμματα επιστημονικής έρευνας.

ι. Η συμμετοχή στην εφαρμογή των εκτιμήσεων της επίδρασης στο περιβάλλον, σχετικά με τα διασυνοριακά ύδατα, σύμφωνα με τους κατάλληλους διεθνείς κανονισμούς.

3. Σε περίπτωση που ένα Παράκτιο Κράτος, το οποίο είναι Μέρος της παρούσας Σύμβασης, επηρεάζεται άμεσα και σημαντικά από διασυνοριακή επίδραση, τα Παρόχθια Μέρη μπορούν, αν συμφωνήσουν όλοι, να καλέσουν το Παράκτιο αυτό Κράτος να συμμετάσχει με τον κατάλληλο τρόπο στις δραστηριότητες των πολυμερών κοινών οργάνων, τα οποία ιδρύθηκαν από τα Μέρη που είναι Παρόχθια σε αυτά τα ύδατα.

4. Τα κοινά όργανα, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, θα καλούν κοινά όργανα, τα οποία έχουν ιδρυθεί από τα Παράκτια Κράτη για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, το οποίο επηρεάζεται άμεσα από τη διασυνοριακή επίδραση, για να συνεργαστούν με σκοπό την εναρμόνιση της εργασίας τους και την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση της διασυνοριακής επίδρασης.

5. Όπου δύο ή περισσότερα κοινά όργανα υπάρχουν στην ίδια λεκάνη απορροής, προσπαθούν να συντονίσουν τις δραστηριότητές τους, ώστε να ενδυναμώσουν την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση της διασυνοριακής επίδρασης σε αυτή τη λεκάνη απορροής.

Άρθρο 10
Διαβουλεύσεις

Οι διαβουλεύσεις λαμβάνουν χώρα μεταξύ των Παρόχθιων Μερών βάσει των αρχών της αμοιβαιότητας, της καλής πίστης και της καλής γειτονίας, κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε Μέρους. Οι διαβουλεύσεις αυτές έχουν ως στόχο τη συνεργασία στα θέματα που καλύπτονται από τις διατάξεις της Σύμβασης. Οποιεσδήποτε τέτοιες διαβουλεύσεις θα γίνονται μέσω ενός κοινού οργάνου το οποίο θα έχει ιδρυθεί, σύμφωνα με το άρθρο 10 της παρούσας Σύμβασης, όπου αυτό υπάρχει.

Άρθρο 11
Κοινή παρακολούθηση και εκτίμηση

1. Στα πλαίσια της γενικής συνεργασίας, που αναφέρεται στο άρθρο 9 της παρούσας Σύμβασης ή ειδικών ρυθμίσεων, τα Παρόχθια Μέρη καθιερώνουν και υλοποιούν κοινά προγράμματα για την παρακολούθηση των συνθηκών των διασυνοριακών υδάτων, συμπεριλαμβανομένων πλημμυρών και κίνησης πάγων, όπως επίσης και της διασυνοριακής επίδρασης.

2. Τα Παρόχθια Μέρη συμφωνούν για τις παραμέτρους της ρύπανσης και τα ρυπογόνα, των οποίων οι εκχύσεις και η συγκέντρωση στα διασυνοριακά ύδατα παρακολουθούνται συστηματικά.

3. Τα Παρόχθια Μέρη διεξάγουν, σε κανονικά χρονικά διαστήματα, κοινές ή συντονισμένες εκτιμήσεις των συνθηκών των διασυνοριακών υδάτων και της αποτελεσματικότητας των μέτρων που παίρνονται για την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση της διασυνοριακής επίδρασης. Τα αποτελέσματα αυτών των εκτιμήσεων δημοσιεύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται στο άρθρο 16 της παρούσας Σύμβασης.

4. Για αυτόν το σκοπό, τα Παρόχθια Μέρη εναρμονίζουν τους κανόνες για τη δημιουργία και τη λειτουργία προγραμμάτων παρακολούθησης, συστημάτων μέτρησης, συσκευών, αναλυτικών τεχνικών, επεξεργασίας δεδομένων και διαδικασιών εκτίμησης και μεθόδων για την καταγραφή των εκχεόμενων ρυπογόνων.

Άρθρο 12
Κοινή έρευνα και ανάπτυξη

Στα πλαίσια της γενικής συνεργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 9 της παρούσας Σύμβασης ή των ειδικών ρυθμίσεων, τα Παρόχθια Μέρη αναλαμβάνουν συγκεκριμένες δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης για την υποστήριξη της επίτευξης και της διατήρησης των στόχων και των κριτηρίων για την ποιότητα του νερού, τα οποία συμφώνησαν να ορίσουν και να υιοθετήσουν.

Άρθρο 13
Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ Παρόχθιων Μερών

1. Τα Παρόχθια Μέρη πρέπει, στα πλαίσια των σχετικών συμφωνιών και άλλων ρυθμίσεων, σύμφωνα με το άρθρο 9 της παρούσας Σύμβασης, να ανταλλάσσουν λογικά διαθέσιμα δεδομένα επί, μεταξύ άλλων, των ακόλουθων θεμάτων:

α. Περιβαλλοντικές συνθήκες των διασυνοριακών υδάτων.

β. Εμπειρία από την εφαρμογή και τη λειτουργία της καλύτερης διαθέσιμης τεχνολογίας και τα αποτελέσματα από την έρευνα και την ανάπτυξη.

γ. Δεδομένα εκπομπής και παρακολούθησης.

δ. Μέτρα που πάρθηκαν ή πρόκειται να παρθούν για την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση της διασυνοριακής επίδρασης.

ε. Άδειες και κανονισμούς για εκχύσεις αποβλήτων, που εκδίδονται από την αρμόδια αρχή ή το κατάλληλο σώμα.

2. Για την εναρμόνιση των ορίων εκπομπής, τα Παρόχθια Μέρη αναλαμβάνουν να ανταλλάσσουν πληροφορίες, όσον αφορά στους εθνικούς τους κανονισμούς.

3. Αν ένα Παρόχθιο Μέρος ζητήσει από ένα άλλο Παρόχθιο Μέρος την παροχή πληροφοριών ή δεδομένων που δεν είναι διαθέσιμα, το δεύτερο προσπαθεί να ανταποκριθεί στην αίτηση, αλλά μπορεί να θέσει ως όρο για την ικανοποίηση του αιτήματος την πληρωμή από το Αιτούν Μέρος εύλογου ποσού για τη συλλογή και, όπου είναι απαραίτητο, την επεξεργασία παρόμοιων πληροφοριών ή δεδομένων.

4. Για το σκοπό της υλοποίησης της παρούσας Σύμβασης, τα Παρόχθια Μέρη διευκολύνουν την ανταλλαγή της καλύτερης διαθέσιμης τεχνολογίας, ειδικότερα μέσω της προώθησης: της εμπορικής ανταλλαγής της

διαθέσιμης τεχνολογίας, των άμεσων βιομηχανικών επαφών και συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων κοινοπραξιών, της ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειρίας και της παροχής τεχνικής βοήθειας. Τα Παρόχθια Μέρη αναλαμβάνουν επίσης κοινά προγράμματα εκπαίδευσης και την οργάνωση σχετικών σεμιναρίων και συνεδριάσεων.

Άρθρο 14
Συστήματα προειδοποίησης και συναγερμού

Τα Παρόχθια Μέρη αλληλοενημερώνονται, χωρίς καθυστέρηση, σχετικά με κρίσιμες καταστάσεις που μπορεί να έχουν διασυνοριακή επίδραση. Τα Παρόχθια Μέρη οργανώνουν και, όπου εφικτό, θα λειτουργούν συντονισμένα ή κοινά συστήματα επικοινωνίας, προειδοποίησης και συναγερμού με σκοπό τη λήψη ή τη μετάδοση πληροφοριών. Αυτά τα συστήματα λειτουργούν επί τη βάσει συμβατών διαδικασιών και εγκαταστάσεων μετάδοσης και χρησιμοποίησης πληροφοριών, οι οποίες συμφωνούνται από τα Παρόχθια Μέρη. Τα Παρόχθια Μέρη αλληλοενημερώνονται για αρμόδιες αρχές ή σημεία επαφής τα οποία ορίζονται για αυτόν το σκοπό.

Άρθρο 15
Αμοιβαία βοήθεια

1. Αν υπάρξει κάποια κρίσιμη κατάσταση, τα Παρόχθια Μέρη παρέχουν αμοιβαία βοήθεια, αν τους ζητηθεί, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται σύμφωνα με την παρ. 2 του παρόντος άρθρου.

2. Τα Παρόχθια Μέρη εκπονούν και συμφωνούν τις διαδικασίες για αμοιβαία βοήθεια, μεταξύ άλλων, σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:

α. Τη διεύθυνση, τον έλεγχο, το συντονισμό και την επίβλεψη της βοήθειας.

β. Τις τοπικές ευκολίες και υπηρεσίες που θα παρέχονται από το Μέρος που ζητάει βοήθεια, συμπεριλαμβανομένων, όπου είναι απαραίτητο, και των διατυπώσεων για το πέρασμα των συνόρων.

γ. Τις ρυθμίσεις για την απαλλαγή από ευθύνες, την αποζημίωση ή/και την επανόρθωση προς το Μέρος που παρέχει βοήθεια ή/και το προσωπικό του, όπως επίσης και για διακίνηση μέσα από περιοχές τρίτων Μερών, όπου είναι απαραίτητο.

δ. Τις μεθόδους για την πληρωμή υπηρεσιών βοήθειας.

Άρθρο 16
Δημόσιες πληροφορίες

1. Τα Παρόχθια Μέρη διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες για την κατάσταση των διασυνοριακών υδάτων, τα μέτρα που παίρνονται ή προγραμματίζονται για την πρόληψη, τον έλεγχο και τη μείωση της διασυνοριακής επίδρασης και η αποτελεσματικότητα αυτών των μέτρων θα είναι διαθέσιμα στο κοινό. Για αυτόν το σκοπό, τα Παρόχθια Μέρη θα διασφαλίσουν ότι οι ακόλουθες πληροφορίες θα διατίθενται στο κοινό:

α. Στόχοι για την ποιότητα του νερού.

β. Άδειες που εκδίδονται και οι προϋποθέσεις στις οποίες πρέπει να ανταποκρίνονται.

γ. Τα αποτελέσματα της δειγματοληψίας των υδάτων και της εκροής, η οποία διεξήχθη με σκοπό την παρακολούθηση και την εκτίμηση, όπως επίσης και τα αποτελέσματα του ελέγχου συμμόρφωσης με τους στόχους για την ποιότητα του νερού και των προϋποθέσεων για τις άδειες.

2. Τα Παρόχθια Μέρη εξασφαλίζουν ότι αυτές οι πληροφορίες θα είναι διαθέσιμες στο κοινό οποιαδήποτε στιγμή για εξέταση χωρίς χρέωση και θα παρέχουν στα μέλη του κοινού λογικές διευκολύνσεις για την απόκτηση από τα Παρόχθια Μέρη, κατόπιν πληρωμής λογικών ποσών, αντιγράφων τέτοιων πληροφοριών.

ΜΕΡΟΣ 3ο
ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 17
Συνεδρίαση των Μερών

1. Η πρώτη συνεδρίαση των Μερών θα συγκληθεί το αργότερο σε ένα (1) έτος από την έναρξη ισχύος της παρούσας Σύμβασης. Στη συνέχεια, τακτικές συνεδριάσεις θα συγκαλούνται κάθε τρία (3) έτη, ή ανά συντομότερα διαστήματα, όπως ορίζεται στους διαδικαστικούς κανόνες. Τα Μέρη συγκαλούν έκτακτη συνεδρίαση, αν το αποφασίσουν, κατά τη διάρκεια τακτικής συνεδρίασης ή κατόπιν γραπτής αίτησης οποιουδήποτε Μέρους, εφόσον μέσα σε έξι (6) μήνες από την κοινοποίησή της σε όλα τα Μέρη, η αίτηση υποστηρίζεται από το ένα τρίτο (1/3) των Μερών.

2. Στις συνεδριάσεις τους, τα Μέρη εξετάζουν συνεχώς την υλοποίηση της παρούσας Σύμβασης, και, με αυτόν το σκοπό:

α. Εξετάζουν τις πολιτικές και τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις για την προστασία και τη χρήση των διασυνοριακών υδάτων των Μερών με σκοπό τη βελτίωση της προστασίας και της χρήσης των διασυνοριακών υδάτων.

β. Ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με την εμπειρία που κέρδισαν με τη σύναψη και την υλοποίηση διμερών και πολυμερών συμφωνιών και άλλων συμφωνιών που θα αφορούν την προστασία και τη χρήση των διασυνοριακών υδάτων από τα οποία βρέχεται το ένα Μέρος.

γ. Ζητούν, όπου είναι απαραίτητο, τις υπηρεσίες των σχετικών οργάνων της Ο.Ε.Ε., όπως και άλλων αρμόδιων διεθνών οργανισμών και ειδικών επιτροπών σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με τους σκοπούς της Σύμβασης.

δ. Στην πρώτη τους συνεδρίαση, εξετάζουν και υιοθετούν ομόφωνα διαδικαστικούς κανόνες για τις συνεδριάσεις τους.

ε. Εξετάζουν και υιοθετούν προτάσεις για τροποποιήσεις της παρούσας Σύμβασης.

στ. Εξετάζουν και αναλαμβάνουν οποιαδήποτε επιπρόσθετη δραστηριότητα, η οποία μπορεί να απαιτείται για την επίτευξη των σκοπών της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 18
Δικαίωμα ψήφου

1. Εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου, κάθε Μέρος της παρούσας Σύμβασης θα έχει δικαίωμα μιας μόνο ψήφου.

2. Περιφερειακοί οικονομικοί οργανισμοί ενοποίησης, σε θέματα της αρμοδιότητάς τους, ασκούν το δικαίωμα ψήφου με αριθμό ψήφων ίσο προς τον αριθμό των Κρατών μελών, που είναι Μέρη της παρούσας Σύμβασης. Αυτές οι οργανώσεις δεν ασκούν το δικαίωμά τους να ψηφίζουν, αν τα Κράτη μέλη τους ασκούν το δικό τους δικαίωμα και αντίστροφα.

Άρθρο 19
Γραμματεία

Ο Εκτελεστικός Γραμματέας της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη διεξάγει τις ακόλουθες λειτουργίες γραμματείας:

α. Τη σύγκληση και την προετοιμασία των συνεδριάσεων των Μερών.

β. Την αποστολή στα Μέρη των εκθέσεων και άλλων πληροφοριών που ελήφθησαν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης.

γ. Την εκτέλεση των λειτουργιών που ορίζονται από τα Μέρη.

Άρθρο 20
Παραρτήματα

Τα Παραρτήματα της παρούσας Σύμβασης αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής.

Άρθρο 21
Τροποποιήσεις της σύμβασης

1. Οποιοδήποτε Μέρος μπορεί να προτείνει τροποποιήσεις στην παρούσα Σύμβαση.

2. Οι προτάσεις για τροποποιήσεις της παρούσας Σύμβασης εξετάζονται σε συνεδρίαση των Μερών.

3. Το κείμενο οποιασδήποτε προτεινόμενης τροποποίησης της παρούσας Σύμβασης κατατίθεται γραπτώς στον Εκτελεστικό Γραμματέα της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη, ο οποίος την κοινοποιεί σε όλα τα Μέρη τουλάχιστον ενενήντα (90) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση στην οποία θα προταθεί για έγκριση.

4. Τροποποίηση της παρούσας Σύμβασης υιοθετείται με ομοφωνία των αντιπροσώπων των Μερών της παρούσας Σύμβασης, οι οποίοι είναι παρόντες σε μια συνεδρίαση των Μερών, και τίθεται σε ισχύ για τα Μέρη της Σύμβασης που την αποδέχτηκαν την ενενηκοστή ημέρα μετά από την ημερομηνία κατά την οποία τα δύο τρίτα αυτών των Μερών κατέθεσαν στο Θεματοφύλακα τα έγγραφα αποδοχής τους αυτής της τροποποίησης. Η τροποποίηση τίθεται σε ισχύ για οποιοδήποτε άλλο Μέρος την ενενηκοστή ημέρα από την ημερομηνία κατά την οποία το Μέρος αυτό κατέθεσε το έγγραφο αποδοχής του αυτής της τροποποίησης.

Άρθρο 22
Επίλυση διαφορών

1. Αν προκύψει διαφορά μεταξύ δύο ή περισσότερων Μερών σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης, θα αναζητηθεί λύση μέσω διαπραγματεύσεων ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο επίλυσης διαφορών που θα είναι αποδεκτός από τα Μέρη της διαφωνίας.

2. Ένα Μέρος, κατά την υπογραφή, επικύρωση, αποδοχή, έγκριση ή συμφωνία για την παρούσα Σύμβαση ή οποιαδήποτε στιγμή αργότερα, μπορεί να δηλώσει εγγράφως στο Θεματοφύλακα ότι, για διαφορά που δεν έχει λυθεί, σύμφωνα με την παρ. 1 αυτού του άρθρου, αποδέχεται έναν ή και τους δύο από τους ακόλουθους τρόπους επίλυσης της διαφοράς, ως υποχρεωτικούς σε σχέση με οποιοδήποτε Μέρος που έχει αποδεχθεί την ίδια υποχρέωση:

α. Υποβολή της διαφοράς στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

β. Διαιτησία σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο Παράρτημα IV.

3. Αν τα Μέρη στη διαφορά αποδεχθούν και τους δύο τρόπους επίλυσης της διαφοράς που αναφέρονται στην παρ. 2 αυτού του άρθρου, η διαφορά θα υποβληθεί μόνο στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, εκτός και αν τα Μέρη συμφωνήσουν αλλιώς.

Άρθρο 23
Υπογραφή

Η παρούσα Σύμβαση θα ανοιχτεί προς υπογραφή στο Ελσίνκι από τις 17 έως και τις 18 Μαρτίου 1992, και στη συνέχεια στα Κεντρικά Γραφεία των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη μέχρι τις 18 Σεπτεμβρίου 1992 από Κράτη μέλη της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη, όπως επίσης από Κράτη με συμβουλευτική θέση στην Οικονομική Επιτροπή για την Ευρώπη, σύμφωνα με την παρ. 8 της Απόφασης 36 (IV) της 28ης Μαρτίου 1947, του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου, και από περιφερειακούς οικονομικούς οργανισμούς ενοποίησης, οι οποίοι αποτελούνται από κυρίαρχα Κράτη-μέλη της Ο.Ε.Ε. στους οποίους τα Κράτη μέλη τους έχουν μεταφέρει αρμοδιότητα για θέματα που διέπονται από την παρούσα Σύμβαση, συμπεριλαμβανομένης της αρμοδιότητας να συνάπτουν συνθήκες σχετικά με τα θέματα αυτά.

Άρθρο 24
Θεματοφύλακας

Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών θα ενεργεί ως Θεματοφύλακας της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 25
Επικύρωση, αποδοχή, έγκριση και προσχώρηση

1. Η παρούσα Σύμβαση υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση από τα υπογράφοντα Κράτη και από τους περιφερειακούς οικονομικούς οργανισμούς ενοποίησης.

2. Η παρούσα Σύμβαση θα ανοιγεί για προσχώρηση των Κρατών και των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 23.

3. Οποιοσδήποτε οργανισμός αναφέρεται στο άρθρο 23, ο οποίος γίνεται Μέρος της παρούσας Σύμβασης χωρίς κάποιο από τα Κράτη μέλη του να είναι Μέρος, δεσμεύεται από όλες τις υποχρεώσεις, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση. Στην περίπτωση τέτοιων οργανισμών, των οποίων ένα ή περισσότερα Κράτη μέλη είναι Μέρη στην παρούσα Σύμβαση, ο οργανισμός και τα Κράτη μέλη του θα αποφασίσουν για τις αντίστοιχες ευθύνες τους για την εκτέλεση των υποχρεώσεών τους, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο οργανισμός και τα Κράτη μέλη δε θα έχουν το δικαίωμα να ασκούν ταυτόχρονα τα δικαιώματά τους, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

4. Στα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, οι περιφερειακοί οικονομικοί οργανισμοί ενοποίησης, που αναφέρονται στο άρθρο 23, δηλώνουν την έκταση της αρμοδιότητάς τους σε σχέση με τα θέματα που διέπονται από την παρούσα Σύμβαση. Αυτοί οι οργανισμοί θα πληροφορούν επίσης το Θεματοφύλακα σχετικά με οποιαδήποτε ουσιαστική τροποποίηση στην έκταση της αρμοδιότητάς τους.

Άρθρο 26
Έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα Σύμβαση τίθεται σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα μετά από την ημερομηνία κατάθεσης του δέκατου έκτου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

2. Για τους σκοπούς της παρ. 1 αυτού του άρθρου, οποιοδήποτε έγγραφο κατατεθεί από περιφερειακό οικονομικό οργανισμό ενοποίησης δεν θα μετρηθεί ως επιπρόσθετο στα έγγραφα τα οποία κατατέθηκαν από τα Κράτη μέλη αυτού του οργανισμού.

3. Για κάθε Κράτος ή οργανισμό που αναφέρεται στο άρθρο 23, που επικυρώνει, αποδέχεται ή εγκρίνει την παρούσα Σύμβαση ή προσχωρεί σε αυτή μετά από την υποβολή του δέκατου έκτου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα μετά από την ημερομηνία υποβολής, από αυτό το Κράτος ή τον οργανισμό, του δικού του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

Άρθρο 27
Αποχώρηση

Οποιαδήποτε στιγμή μετά από τρία έτη από την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε σε ισχύ η παρούσα Σύμβαση όσον αφορά σε ένα Μέρος, αυτό το Μέρος μπορεί να αποχωρήσει από τη Σύμβαση, δίνοντας γραπτή ειδοποίηση στο Θεματοφύλακα. Οποιαδήποτε τέτοια αποχώρηση ισχύει ενενήντα ημέρες μετά από τη λήψη της ειδοποίησης από το Θεματοφύλακα.

Άρθρο 28
Αυθεντικά κείμενα

Το πρωτότυπο της παρούσας Σύμβασης, της οποίας το αγγλικό, γαλλικό και ρωσικό κείμενο είναι εξίσου αυθεντικά, κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ, οι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι, υπέγραψαν τη Σύμβαση.

ΕΛΣΙΝΚΙ, Δεκάτη Εβδόμη Μαρτίου Χίλια Εννιακόσια Ενενήντα Δύο (17.3.1992).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΡΟΥ
"ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ"

1. Ο όρος "καλύτερη διαθέσιμη τεχνολογία" θεωρείται ότι εννοεί το τελευταίο στάδιο ανάπτυξης επεξεργασιών, εγκαταστάσεων ή μεθόδων λειτουργίας οι οποίες δείχνουν την πρακτική καταλληλότητα ενός συγκεκριμένου μέτρου για τον περιορισμό των εκχύσεων, των εκπομπών και των αποβλήτων. Προκειμένου να προσδιοριστεί αν ένα σύνολο διεργασιών, εγκαταστάσεων και μεθόδων λειτουργίας αποτελεί την καλύτερη διαθέσιμη τεχνολογία γενικά ή σε ειδικευμένες περιπτώσεις, δίνεται ειδική σημασία:

α. Στις συγκρίσιμες επεξεργασίες, εγκαταστάσεις και μεθόδους λειτουργίας οι οποίες πρόσφατα δοκιμάστηκαν επιτυχώς.

β. Στις τεχνολογικές προόδους και μεταβολές στην επιστημονική γνώση και κατανόηση.

γ. Στον οικονομικά εφαρμόσιμο χαρακτήρα αυτής της τεχνολογίας.

δ. Στα χρονικά περιθώρια για την εγκατάσταση σε νέα και ήδη υπάρχοντα συγκροτήματα.

ε. Στη φύση και τον όγκο των σχετικών εκχύσεων και αποχετεύσεων.

στ. Στην τεχνολογία μικρής ποσότητας ή καθόλου αποβλήτων.

2. Συνεπώς, αυτό που θεωρείται ως "καλύτερη διαθέσιμη τεχνολογία" για μια συγκεκριμένη διεργασία μεταβάλλεται με το χρόνο και τις τεχνολογικές προόδους, τους οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες, όπως επίσης και με τις αλλαγές στην επιστημονική γνώση και κατανόηση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΚΑΛΥΤΕΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

1. Για την επιλογή, γενικά ή σε ειδικευμένες περιπτώσεις των πιο κατάλληλων συνδυασμών μέτρων που μπορεί να αποτελούν την καλύτερη περιβαλλοντική πρακτική, πρέπει να εξετάζεται η ακόλουθη κλιμακωτή σειρά μέτρων:

α. Παροχή πληροφοριών και εκπαίδευσης στο κοινό και σε χρήστες σχετικά με τις περιβαλλοντικές συνέπειες της επιλογής συγκεκριμένων δραστηριοτήτων ή προϊόντων, τη χρήση τους και την τελική διάθεσή τους.

β. Η ανάπτυξη και η εφαρμογή κωδίκων καλής περιβαλλοντικής πρακτικής η οποία καλύπτει όλες τις πλευρές της ζωής ενός προϊόντος.

γ. Ετικέτες που πληροφορούν τους χρήστες για τους περιβαλλοντικούς κινδύνους που σχετίζονται με ένα προϊόν, τη χρήση του και την τελική διάθεσή του.

δ. Συστήματα συλλογής και διάθεσης τα οποία θα είναι διαθέσιμα γιά το κοινό.

ε. Ανακύκλωση, ανάκτηση και επαναχρησιμοποίηση.

στ. Εφαρμογή οικονομικών επίσημων κειμένων σε δραστηριότητες, προϊόντα και ομάδες προϊόντων.

ζ. Σύστημα χορήγησης αδειών, το οποίο θα συμπεριλαμβάνει μια σειρά περιορισμών ή απαγόρευση.

2. Στον καθορισμό, γενικά ή σε ειδικευμένες περιπτώσεις, των συνδυασμών μέτρων που μπορεί να αποτελούν την καλύτερη περιβαλλοντική πρακτική, θα πρέπει να εξετάζονται ιδιαίτερα τα ακόλουθα:

α. Ο περιβαλλοντικός κίνδυνος:

i. του προϊόντος

ii. της παραγωγής του προϊόντος

iii. της χρήσης του προϊόντος

iv. της τελικής διάθεσης του προϊόντος.

β. Η αντικατάσταση από λιγότερο ρυπαντικές διεργασίες ή ουσίες.

γ. Η κλίμακα χρήσεως.

δ. Η ενδεχόμενη περιβαλλοντική ωφέλεια ή ζημία υποκατάστατων υλικών ή δραστηριοτήτων.

ε. Η πρόοδος και οι αλλαγές στην επιστημονική γνώση και κατανόηση.

στ. Τα χρονικά όρια για την υλοποίηση.

ζ. Οι κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις.

3. Συνεπώς, αυτές που θεωρούνται ως οι καλύτερες περιβαλλοντικές πρακτικές για μια συγκεκριμένη πηγή μεταβάλλονται με το χρόνο και τις τεχνολογικές προόδους, τους οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες, όπως επίσης και με τις αλλαγές στην επιστημονική γνώση και κατανόηση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III
ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

Για τους στόχους και τα κριτήρια γαι την ποιότητα του νερού:

α. Λαμβάνεται υπόψη ο στόχος της διατήρησης και, όπου είναι απαραίτητο, της βελτίωσης της ποιότητας του νερού.

β. Σκοπείται η μείωση των μέσων ρυπαντικών φορτίων (ειδικότερα επικίνδυνων ουσιών) σε κάποιο βαθμό μέσα σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

γ. Λαμβάνονται υπόψη συγκεκριμένες ανάγκες ποιότητας νερού (νερό για πόση, άρδευση, κλπ.)

δ. Λαμβάνονται υπόψη συγκεκριμένες ανάγκες σχετικά με ευαίσθητα και ειδικά προστατευόμενα ύδατα και το περιβάλλον τους, π.χ. λίμνες και πόροι υπόγειων υδάτων.

ε. Χρησιμοποιείται ως βάση η εφαρμογή των μεθόδων οικολογικής ταξινόμησης και χημικών δεικτών για τη μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη εξέταση της διατήρησης και της βελτίωσης της ποιότητας του νερού.

στ. Λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός στον οποίο οι στόχοι μπορεί να επιτευχθούν και τα επιπρόσθετα προστατευτικά μέτρα, βασισμένα στα όρια εκπομπής, που μπορεί να χρειαστούν σε ειδικές περιπτώσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV
ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

1. Σε περίπτωση διαφοράς, που υποβάλλεται σε διαιτησία, σύμφωνα με το άρθρο 22, παρ. 2 της παρούσας Σύμβασης, ένα Μέρος ή Μέρη ειδοποιούν τη γραμματεία για το θέμα της διαιτησίας και αναφέρονται, ειδικά, στα άρθρα της παρούσας Σύμβασης, των οποίων η ερμηνεία ή η εφαρμογή είναι υπό κρίση. Η γραμματεία αποστέλλει τις πληροφορίες που έλαβε σε όλα τα Μέρη.

2. Το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από τρία μέλη. Η ενάγουσα πλευρά ή πλευρές όπως επίσης και η άλλη πλευρά ή πλευρές, στη διαφορά, ορίζουν ένα διαιτητή, και οι δύο διαιτητές που ορίζονται, ορίζουν με κοινή συμφωνία τον τρίτο διαιτητή, ο οποίος θα είναι ο πρόεδρος του διαιτητικού δικαστηρίου. Ο τελευταίος δεν θα είναι υπήκοος καμιάς των δύο Μερών στη διαφορά και ούτε θα έχει τη συνήθη κατοικία του-της στο έδαφος της μιας από τις δύο πλευρές, ούτε θα έχει προσληφθεί από οποιαδήποτε από αυτές, ούτε θα έχει ασχοληθεί με την υπόθεση με άλλη ιδιότητα.

3. Αν ο πρόεδρος του διαιτητικού δικαστηρίου δεν οριστεί μέσα σε δύο μήνες από τον ορισμό του τρίτου διαιτητή, ο Εκτελεστικός Γραμματέας της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη, κατόπιν αίτησης από τη μία πλευρά, ορίζει τον πρόεδρο σε μια περαιτέρω περίοδο δύο μηνών.

4. Αν ένα από τα διαφωνούντα Μέρη δεν ορίσει διαιτητή μέσα σε δύο μήνες από τη λήψη της αίτησης, η άλλη πλευρά μπορεί να ενημερώσει τον Εκτελεστικό Γραμματέα της Ο.Ε.Ε, ο οποίος θα ορίσει τον πρόεδρο του διαιτητικού δικαστηρίου σε μια περαιτέρω περίοδο δύο μηνών. Μετά από αυτόν το διορισμό, το διαιτητικό δικαστήριο θα ζητήσει από την πλευρά η οποία δεν έχει ορίσει διαιτητή να το πράξει μέσα σε δύο μήνες. Αν αυτή δεν ορίσει διαιτητή μέσα σε αυτή την περίοδο, ο πρόεδρος θα ενημερώσει τον Εκτελεστικό Γραμματέα της Ο.Ε.Ε., ο οποίος θα κάνει το διορισμό σε μία περαιτέρω περίοδο δύο μηνών.

5. Το διαιτητικό δικαστήριο λαμβάνει την απόφασή του σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο και τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης.

6. Οποιοδήποτε διαιτητικό δικαστήριο συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται σε αυτό το Παράρτημα συντάσσει τους δικούς του διαδικαστικούς κανονισμούς.

7. Οι αποφάσεις του διαιτητικού δικαστηρίου, επί της διαδικασίας και της ουσίας, λαμβάνονται κατά πλειοψηφία από τα μέλη του.

8. Το δικαστήριο μπορεί να παίρνει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να εξακριβώσει τα γεγονότα.

9. Τα Μέρη στη διαφορά διευκολύνουν το έργο του διαιτητικού δικαστηρίου και, ιδιαίτερα χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους:

α. Παρέχουν όλα τα σχετικά έγγραφα, ευκολίες και πληροφορίες.

β. Παρέχουν τη δυνατότητα, όπου χρειάζεται, να καλεί μάρτυρες και να παίρνει μαρτυρικές καταθέσεις.

10. Τα Μέρη και οι διαιτητές προστατεύουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα οποιασδήποτε πληροφορίας λαμβάνουν εμπιστευτικά κατά τη διάρκεια των εργασιών του διαιτητικού δικαστηρίου.

11. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί, κατόπιν αιτήσεως μιας από τις πλευρές, να εισηγηθεί προσωρινά μέτρα προστασίας.

12. Αν ένα από τα Μέρη στη διαφορά δεν παρουσιαστεί ενώπιον του διαιτητικού δικαστηρίου ή δεν υπερασπιστεί την υπόθεση, το άλλο Μέρος μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο να συνεχίσει τις εργασίες του και να βγάλει την τελική απόφασή του. Η απουσία ενός Μέρους ή η έλλειψη υπεράσπισης από ένα Μέρος δε συνιστά κώλυμα για τη διαδικασία.

13. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να δικάσει και να αποφασίσει επί ανταπαιτήσεων, οι οποίες προκύπτουν απευθείας από την ουσία της διαφοράς.

14. Εκτός και αν το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίσει διαφορετικά λόγω ειδικών περιστάσεων της υπόθεσης, τα έξοδα του δικαστηρίου, συμπεριλαμβανομένων και των αμοιβών των μελών του, βαρύνουν τα Μέρη στη διαφορά, κατά ίσα ποσά. Το δικαστήριο τηρεί κατάλογο όλων των εξόδων του και παρουσιάζει τελική κατάστασή τους στα Μέρη-πλευρές.

15. Οποιοδηποτε Μέρος στην παρούσα Σύμβαση το οποίο έχει έννομο συμφέρον στην ουσία της διαφοράς, και το οποίο μπορεί να επηρεαστεί από την απόφαση επί της υπόθεσης, μπορεί να παρέμβει στις εργασίες κατόπιν συναίνεσης του δικαστηρίου.

16. Το διαιτητικό δικαστήριο εκδίδει την απόφασή του μέσα σε πέντε μήνες από την ημερομηνία που ιδρύθηκε, εκτός αν θεωρήσει απαραίτητο να επεκτείνει το χρονικό του όριο για περίοδο η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει τους πέντε μήνες.

17. Η απόφαση του διαιτητικού δικαστηρίου συνοδεύεται από αιτιολογία. Αυτή είναι τελική και δεσμευτική για όλα τα Μέρη στη διαφορά. Η απόφαση αποστέλλεται από το διαιτητικό δικαστήριο σε όλα τα Μέρη στη διαφορά και στη γραμματεία. Η γραμματεία αποστέλλει τις πληροφορίες που έλαβε σε όλα τα Μέρη της παρούσας Σύμβασης.

18. Οποιαδήποτε διαφορά μπορεί να προκύψει μεταξύ

των Μερών όσον αφορά στην ερμηνεία και στην εκτέλεση της απόφασης μπορεί να υποβληθεί από οποιοδήποτε Μέρος στο διαιτητικό δικαστήριο το οποίο εξέδωσε την απόφαση ή, αν αυτό δεν μπορεί να συγκληθεί, σε άλλο δικαστήριο το οποίο συγκαλείται, για το σκοπό αυτόν με τον ίδιο τρόπο όπως το πρώτο.

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Σύμβασης που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 26 αυτής.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 25 Ιουνίου 1996

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
Θ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΠΕΡ/ΝΤΟΣ, ΧΩΡ/ΞΙΑΣ & ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ
Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
Α. ΠΕΠΟΝΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
Κ. ΣΦΥΡΙΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 1 Ιουλίου 1996

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ